

NLF 2021/1972

Wetsvoorstel 'Implementatie richtlijnen accijns 2022'

MvF 28 september 2021, 35 918

SAMENVATTING

De Europese Raad heeft in 2019 en 2020 twee richtlijnen vastgesteld die relevant zijn voor de accijns:

- Horizontale accijnsrichtlijn 2020 – Richtlijn 2020/262. Deze richtlijn is vastgesteld op 19 december 2019 en betreft een algemene regeling inzake accijns. Het is een herschikking van de huidige horizontale accijnsrichtlijn 2008/118 uit 2008 (Horizontale accijnsrichtlijn 2008).
- Herziene alcoholaccijnsrichtlijn – Richtlijn 2020/1151. Deze richtlijn is vastgesteld op 29 juli 2020 en betreft een wijziging van de Alcoholaccijnsrichtlijn (Richtlijn 92/83).

Tevens heeft de Europese Raad in 2019 een richtlijn vastgesteld die relevant is voor zowel de accijns als de omzetbelasting:

- Richtlijn defensie-inspanningen binnen het Uniekader – Richtlijn 2019/2235. Deze richtlijn is vastgesteld op 16 december 2019 en wijzigt de Btw-richtlijn en de Horizontale accijnsrichtlijn voor wat betreft defensie-inspanningen binnen het Uniekader.

Dit wetsvoorstel implementeert deze drie richtlijnen in de nationale wetgeving. Het gaat om implementatie van bindende EU-rechtshandelingen waarbij weinig tot geen beleidsruimte is. Bij enkele onderdelen van de Herziene alcoholaccijnsrichtlijn is bij de implementatie sprake van een beperkte beleidsruimte aangezien het facultatieve richtlijnbepalingen betreft. Het gaat om de wijziging van de heffingsgrondslag van de accijns op bier en het al dan niet toepassen van een verlaagd tarief voor (alle) kleine producenten van alcoholische dranken.

In deze memorie is toegelicht hoe de beleidsruimte bij die bepalingen is ingevuld. Van de gelegenheid is gebruikgemaakt om de Wet Accijns aan te passen naar de geldende spelling. In de bijlage bij deze memorie zijn transponeringstabellen opgenomen. Deze geven aan hoe de wijzigingen zijn geïmplementeerd in de Wet Accijns en de Wet OB 1968.

Dit wetsvoorstel treedt in werking met ingang van 1 januari 2022. Voor een aantal wijzigingen is in een inwerkingtreding met een latere datum voorzien.

NOOT

Op grond van het huidige wetsvoorstel zullen de gewijzigde accijnsrichtlijnen als volgt in Nederland worden geïmplementeerd, alsmede de volgende wijzigingen in wetgeving met zich brengen.

Wijziging maatstaf van heffing accijns op bier (ingangsdatum 1 januari 2023)

Op dit moment is het accijnstarief voor bier opgebouwd uit vier verschillende tarieven, die toenemen op basis van het extractgehalte van het bier (graden Plato). Dat betekent bijvoorbeeld dat alcoholarm bier nog steeds met een hoog tarief kan worden belast, als het bier dat wordt gebruikt een hoog extractgehalte heeft. Voorgesteld wordt om het tarief voor bier met ingang van 1 januari 2023 afhankelijk te maken van het alcoholpercentage. Het tarief wordt dan, net als het tarief voor alcoholhoudende producten, afhankelijk van het aantal volumeprocenten alcohol, te weten € 7,49 per hectoliter per volumeprocent alcohol. Het minimumaccijnstarief bedraagt € 8,83 per hectoliter, ook voor producten die minder dan 1% alcohol bevatten. Dat houdt verband met afstemming op het huidige tarief op alcoholvrije dranken, dat enkele jaren terug om dezelfde reden is gelijkgetrokken met het laagste tarief voor bier. Deze link tussen accijnstarieven op bier en het tarief op alcoholvrije dranken gaat mijns inziens nog interessante discussies opleveren op het moment dat uit nader onderzoek zou blijken dat een tariefdifferentiatie in de verbruiksbelasting al naar gelang het (toegevoegde) suikergehalte de menselijke gezondheid zou (kunnen) baten.

Uit de memorie van toelichting volgt dat binnen de bierbranche onrust is ontstaan over de werkbaarheid van deze nieuwe maatstaf van heffing. Gesteld wordt dat met name bij kleine brouwerijen het uiteindelijke alcoholgehalte minder stabiel of voorspelbaar is. Om die reden wordt gevraagd om dezelfde toleranties als die zijn toegestaan op basis van de etiketteringsverordening.¹ In uitvoeringsregelingen wordt uitgewerkt hoe het alcoholpercentage moet worden gemeten en welke toleranties zijn toegestaan.

Alhoewel een hoog Plato-gehalte niet automatisch een hoog alcoholgehalte betekent, en andersom, is er wel een verband te zien tussen beide. Verwacht wordt dat de wijziging budgetneutraal verloopt. De accijnsdruk op een gemiddelde, reguliere pils (5% alcohol en 12 graden Plato) zal inderdaad nauwelijks wijzigen, zelfs iets dalen (tot 2023: € 37,96 per hl; vanaf 2023: $5 \times 7,49 = € 37,45$ per hl). De accijnsdruk op een gemiddelde alcoholarme Radler (2% alcohol en 6 graden Plato) en een gemiddelde IPA (6,5% alcohol en 16 graden Plato) zal wel (voor Radlers significant) stijgen.

Geen verlaagde accijnstarieven meer voor kleine brouwerijen (1 januari 2023)

Over het bier dat wordt geproduceerd door kleine brouwerijen mag op dit moment een gereduceerd accijnstarief worden toegepast van 92,5% van het normale accijnstarief dat op grond van graden Plato op het bier van toepassing zou zijn. De verlaging geldt niet voor bier met minder dan 7 graden Plato (laagste tarief).

De gewijzigde Accijnsrichtlijn voorziet juist in de mogelijkheid om de bestaande regeling voor kleine brouwerijen uit te breiden met óók vrijstellingen voor kleine producenten van wijn, tussenproducten en alcoholhoudende producten. De reden hiervoor ligt besloten in het verbod op discriminatie en/of het beginsel van de fiscale neutraliteit. In plaats van een uitbreiding kiest Nederland nu dus juist voor het helemaal schrappen van de bestaande regeling voor kleine brouwerijen.

---

¹ Verordening (EU) 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten (PbEU 2011, L 304).

Wel wordt het voor alle kleine producenten mogelijk om zich (zelf) te laten certificeren als kleine producent. Het staat iedere lidstaat namelijk vrij om wél een verlaagd tarief te behouden of te introduceren voor alcoholische dranken die afkomstig zijn van kleine producenten. Zo'n lidstaat mag dan geen onderscheid maken tussen een binnenlandse kleine producent en een buitenlandse kleine producent. Daarom kunnen de producten van Nederlandse, gecertificeerde kleine producenten in andere lidstaten nog wel gebruikmaken van de eventueel daar geldende verlaagde tarieven.

Digitalisering van het geleidedocument voor grensoverschrijdende veraccijnsde leveringen (VGD)

Het grensoverschrijdend vervoer van accijnsgoederen onder schorsing wordt op dit moment vastgelegd in een elektronisch monitoringssysteem dat door de gehele EU wordt gebruikt: EMCS (Excise Movement & Control System). Het grensoverschrijdend vervoer van accijnsgoederen die zich niet meer onder schorsing bevinden, dat wil zeggen dat accijns al is betaald in de lidstaat van vertrek, gebeurt onder begeleiding van een papieren document: het vereenvoudigd geleidedocument (VGD). Voorgesteld wordt om het VGD ook te digitaliseren en in EMCS op te nemen. Zowel de verzender als de ontvanger moeten dan in het bezit zijn van een geldende vergunning. Daarvoor worden de nieuwe begrippen 'gecertificeerde afzender' en 'gecertificeerde geadresseerde' geïntroduceerd.

Enigszins opmerkelijk is de eis dat gecertificeerde vergunninghouders óók zekerheid moeten stellen, terwijl over de zendingen die zij versturen of ontvangen, in elk geval in één lidstaat (vaak die van verzending) al accijns is betaald. Gelet op het feit dat de verzender deze accijns vervolgens ook pas achteraf terug kan vragen in het land van vertrek, lijkt het erop alsof de verzending van één accijnsgoed op enig moment maar liefst vier keer van betaling van accijns verzekerd kan zijn: door betaling van accijns in de lidstaat van vertrek, door de zekerheid die de gecertificeerde afzender heeft gesteld, door de betaling van accijns in de lidstaat van bestemming en door de zekerheid die de gecertificeerde geadresseerde heeft gesteld. Ik hoop dan ook dat de uitvoeringsregeling meer 'zekerheid' gaat geven over de hoogte van deze garantstellingen en met name hoe deze berekend worden; meer specifiek of ook rekening wordt gehouden met het feit dat het om veraccijnsde goederen gaat.

De enige grensoverschrijdende levering die na deze wijziging nog buiten EMCS verloopt is de verzending van (veraccijnsde) accijnsgoederen naar particulieren (afstandsverkopen). Zie onder voor een kleine wijziging op dat gebied.

Geen verplichte fiscaal vertegenwoordiger voor EU-afstandsverkopen

Verkopers die vanuit andere EU-lidstaten aan Nederlandse particulieren verkochten, waren verplicht om voor de betaling van accijns in Nederland een fiscaal vertegenwoordiger aan te stellen. Deze verplichting komt te vervallen, maar de mogelijkheid om een fiscaal vertegenwoordiger aan te stellen blijft wel bestaan.

Toleranties voor (vervoers)verliezen

Gedurende het vervoer van accijnsgoederen, en dan in het bijzonder minerale oliën, kunnen natuurlijke verliezen ontstaan. Op dit moment mag iedere lidstaat zelf bepalen welke verliezen 'normaal' zijn en dus niet tot een betaling van accijns leiden. Deze drempelwaarden kunnen nogal uiteenlopen, en daarom is in de nieuwe Accijnsrichtlijn voorgeschreven dat geharmoniseerde, minimale drempelwaarden zullen

worden vastgesteld. De hoogte van deze drempelwaarden is nog niet bekend en wordt in gedelegeerde wetgeving uitgewerkt.

Overige wijzigingen

De overige wijzigingen die door dit wetsvoorstel worden geregeld, hebben beperkte tot geen impact.

mr. I. van den Eijnde

EY

BRON 35 918

Wetsvoorstel implementatie richtlijnen accijns 2022